

ASIGURAREA CALITĂȚII MISIUNILOR DE AUDIT ÎN CONFORMITATE CU
CERINȚELE ACTUALE ALE STANDARDELOR INTERNAȚIONALE PROFESIONALE

QUALITY ASSURANCE OF AUDITS IN ACCORDANCE WITH CURRENT
REQUIREMENTS OF INTERNATIONAL PROFESSIONAL STANDARDS

CZU: 657.6:005.6

DOI: 10.5281/zenodo.7063767

IACHIMOVSCI Anatolie

Academia de Studii Economice a Moldovei, Republica Moldova

Email: iachimovschi.anatolie.constantin@ase.md

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5393-0100>

Abstract. Audit entities must have quality management systems in place designed and implemented in accordance with ISQM 1 „Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements”, ISQM 2 „Engagement Quality Reviews” and ISA 220 (Revised) „Quality Management for an Audit of Financial Statements” by 15 December 2022. The application of these standards will strengthen the quality system of an audit entity by a robust, proactive and effective approach to quality management. The standards encourage audit entities to design a quality management system that is tailored to the circumstances of the entity and the nature of the commitments made.

The transition to the new standards will bring significant transformations for audit entities, and the addition of new elements relevant to modern realities will develop important issues, such as IT and human resources. The International Standard for Quality Management ISQM 2 is a new standard and has been designed to assess the quality of completed audit assignments. Assessing the quality of audit engagements is an indispensable part of the quality management process. We find that ISQM 2 is largely based on the requirements of other IAASB standards, such as ISQC 1 itself and, implicitly, ISA 220.

A very problematic aspect mentioned in this investigation is the corporate culture within the audit entity, which also determines the quality of management. In this regard, modern trends have also been taken into account, such as modern ways of communicating between audit entities and their stakeholders. The research of these issues has taken into account the difficulties of small and medium-sized audit firms in enforcing standards, taking the responsibility of partner engagement leaders and, of course, ensuring certain aspects of the audit process itself that aim to manage audit quality.

Keywords: audit activity, audit entity, international standards on quality management, quality assessment, audit engagement.

JEL Clasification: M42

Introducere.

Eforturile actuale ale entităților de audit autohtone de a face față la cerințele normelor profesionale în domeniu, revizuite semnificativ în ultimii ani prin prisma asigurării condițiilor de calitate, constituie o provocare pentru mediul de afaceri autohton de a se conforma reglementărilor emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare, care au fost plasate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova pe pagina web. Ajustările în cauză se regăsesc în cadrul manualului ce conține setul complet de reglementări emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB) privind controlul calității, audit, revizuire, alte servicii de asigurare și servicii conexe, precum și Note Internaționale de Practică privind Auditul.

Tranziția la noile standarde va aduce transformări semnificative pentru entitățile de audit, iar adăugarea de noi elemente relevante pentru realitățile moderne va dezvolta aspectele importante, precum IT și resursele umane. Standardul internațional privind managementul calității ISQM 2 este

un standard nou și a fost conceput pentru evaluarea calității misiunilor de audit finalizate. Evaluarea calității misiunilor de audit constituie parte indispensabilă a procesului de management al calității. Constatăm că în mare măsură, ISQM 2 se bazează pe cerințele altor standarde ale IAASB, cum ar fi același ISQC 1 și, implicit, ISA 220. Entitățile de audit trebuie să dispună de sisteme de management al calității proiectate și implementate în conformitate cu ISQM 1 „Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe”, ISQM 2 „Evaluarea calității angajamentului” și ISA 220 (Revizuit) „Managementul calității pentru un audit al situațiilor financiare” până la 15 decembrie 2022. Aplicarea acestor standarde va consolida sistemul de calitate al unei entități de audit printr-o abordare robustă, proactivă și eficientă a managementului calității. Standardele încurajează entitățile de audit să conceapă un sistem de management al calității care să fie adaptat circumstanțelor entității și naturii angajamentelor asumate.

Metodologia cercetării.

Cercetarea în cauză reprezintă o investigație empirică pentru a stabili dacă noile armonizări în domeniul auditului determină performanțele misiunii de audit în contextul cerințelor actuale ale standardelor profesionale de calitate. Totodată, studiul își propune ca scop exprimarea opiniei referitor la avantajele și dezavantajele acestor evoluții la etapa armonizării profesiei de auditor la practicile internaționale. În cadrul temei de cercetare au fost investigate actele normative în domeniu, bunele practici internaționale în exercitarea profesiei de auditor urmărindu-se a fi scoase în evidență rolul reformelor în asigurarea calității serviciilor în acest domeniu. Investigațiile științifice realizate în această direcție de cercetare au ca scop identificarea și propunerea soluțiilor cu privire la facilitarea procesului de implementare a noilor prevederi legislative.

Un aspect problematic, menționat în acest articol este cultura corporativă în cadrul entității de audit, care determină și calitatea managementului. În acest sens, au fost luate în considerare și tendințele moderne, cum ar fi modalitățile moderne de comunicare între entitățile de audit și părțile interesate ale acestora. În procesul cercetării s-a ținut cont de dificultățile entităților de audit mici și mijlocii în aplicarea standardelor, asumarea responsabilității liderilor de angajament al partenerilor și, bineînțeles, asigurarea anumitor aspecte ale proceselor în sine care vizează gestionarea calității auditului.

Conținutul lucrării.

Trei standarde noi și revizuite consolidează și modernizează abordarea entității de audit în ceea ce privește managementul calității.

- ISQM 1 „Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe” [4];
- ISQM 2 „Evaluarea calității angajamentului” [5];
- ISA 220 (Revizuit) „Managementul calității pentru un audit al situațiilor financiare” [6].

Standardele intră în vigoare la 15 decembrie 2022. Acestea vor înlocui standardele actuale ale IAASB, anume Standardul internațional privind controlul calității ISQC 1 și Standardul internațional de audit ISA 220.

Tabelul 1. Cadrul normativ actual și viitor privind reglementarea calității auditului

<i>Documente cu caracter normativ</i>	<i>Utilizate în prezent de către entitățile de audit</i>	<i>Aplicabile din 15 decembrie 2022</i>
<i>Standardul internațional privind controlul calității ISQC 1 „Controlul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe ”</i>	✓	-
<i>Standardul internațional de audit ISA 220 „Controlul calității pentru un audit al situațiilor financiare,,</i>	✓	-
<i>Standardul internațional privind managementul calității ISQM 1 „Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și</i>	-	✓

<i>revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe</i>		
Standardul internațional privind managementul calității ISQM 2 „Evaluarea calității angajamentului”	-	✓
Standardul internațional de audit ISA 220 (Revizuit) „Managementul calității pentru un audit al situațiilor financiare”	-	✓

Sursa: întocmit potrivit cerințelor standardelor internaționale de calitate [3, Manualul IAASB de reglementări internaționale; 4, ISQM 1 „Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements”; 5, ISQM 2 „Engagement Quality Reviews”, 6, ISA 220 (Revised) „Quality Management for an Audit of Financial Statements”]

Începând cu anul 2013, IAASB și-a asumat un angajament foarte dificil de a revizui și actualiza cerințele standardelor ținând cont de rezultatele unui număr mare de studii, discuții publice, forumuri. Rezultatele obținute în toți acești ani au demonstrat că practica de audit are nevoie de îmbunătățire. Întrebările, care urmează sunt doar câteva exemple evidente de probleme la care trebuie să se găsească răspuns clar pentru a reînvi sistemul actual de control al calității din cadrul unei entități de audit:

- În ce măsură administratorii entității de audit se implică în managementul calității?
- Sunt necesare modificări structurale?
- Cum circulă informația în cadrul unei entități de audit?
- Ce investiții vor fi necesare?

ISQM 1 se aplică tuturor entităților de audit care efectuează angajamente în conformitate cu standardele internaționale ale IAASB. ISQM 1 înlocuiește ISQC 1, care se referă la controlul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare și alte angajamente de asigurare și servicii conexe.

Componentele sistemului de management al calității auditului la nivelul unei entități de audit sunt, în principiu, aceleași ca în prezent:

Tabelul 2. Componentele sistemului de asigurare a calității în conformitate cu prevederile standardelor internaționale profesionale de audit

Standarde internaționale	Elementele de bază cu privire la asigurarea calității pentru entitățile de audit
Standardul internațional privind controlul calității ISQC 1 „Controlul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe ”	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Responsabilitățile conducerii privind calitatea în cadrul firmei; ✚ Resursele umane; ✚ Dispozițiile de etică relevante; ✚ Acceptarea și continuarea relațiilor cu clienții și a misiunilor specifice; ✚ Efectuarea misiunilor; ✚ Monitorizarea.
Standardul internațional privind managementul calității ISQM 1 „Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe”	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Guvernanța și managementul; ✚ Evaluarea riscurilor; ✚ Resurse; ✚ Informația și comunicarea; ✚ Monitorizarea și procesul de corectare a deficiențelor; ✚ Responsabilitatea entității de audit atunci când se utilizează rețelele; ✚ Cerințe de etică profesională; ✚ Calitatea misiunilor de audit.

Sursa: întocmit potrivit cerințelor standardelor internaționale de calitate [4, ISQM 1 „Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements”; 5, ISQM 2 „Engagement Quality Reviews”]

În comparație cu precedentul ISQC 1, în noul standard ISQM 1 nu se expune doar un set de elemente, ci un sistem integral care explică esența și conexiunea acestora. Aceasta este o abordare mai vastă și mai profundă care permite îmbunătățirea sistemului de control a calității la nivel de entitate de audit în ansamblu. Astfel, în varianta actuală a ISQM 1 a fost posibil dezvoltarea diverselor elemente prin abordarea influențelor lor reciproce.

Guvernanța și managementul este unul dintre elementele constitutive ale managementului calității auditului la nivelul unei entități de audit, iar acesta este unul dintre cele mai importante concepte ale noului standard. Acest accent din partea IAASB se datorează faptului că în multe scandaluri corporative din ultima vreme, cauza principală a fost tocmai lipsa de responsabilitate la nivelul managementului organizațional și al consilierilor acestuia.

Noul standard ISQM 1 ia în considerare cele mai recente modificări ale codurilor de guvernanță corporativă ale principalelor economii ale lumii și formulează cerințele relevante pentru managementul organizațiilor de audit, stipulând pentru acesta:

- Repartizarea rolurilor și responsabilităților;
- Evaluări periodice ale eficienței managementului în sine;
- Zonă clară de responsabilitate;
- Necesitatea efectuării unei evaluări anuale a sistemului de management al calității;
- Nivelul necesar de calificări, influență și autoritate;
- Determinarea structurii organizatorice necesare;
- Planificarea resurselor.

Acum se pune un accent deosebit pe cultura corporativă, care, desigur, dă tonul conducerii și o extinde mai departe la toate nivelurile organizaționale. Cultura corporativă presupune o conștientizare a activității auditorilor în interesul public și corelarea calității cu deciziile strategice ale entității de audit.

După cum se menționează în noul standard ISQM 1, s-a decis să se ia ca bază o abordare bazată pe risc, datorită căreia sistemul de management al calității a devenit mai proactiv și mai flexibil, ținând cont acum de caracteristicile unice ale fiecărei entități de audit, în mod individual.

Evaluarea riscurilor, în viziunea noului sistem de management al calității auditului, se acoperă trei componente principale:

- A. Determinarea obiectivelor de calitate pe care entitatea de audit dorește să le atingă în cursul derulării misiunilor de audit;
- B. Identificarea și evaluarea riscurilor de calitate: „ce poate merge prost ?” cu atingerea acestor obiective de calitate stabilite;
- C. Dezvoltarea și implementarea răspunsurilor, elaborarea procedurilor de control ca răspuns la riscurile de calitate evaluate.

Unele obiective de calitate sunt deja definite în ISQM 1, dar pot fi necesare altele suplimentare dacă este necesar pentru a îndeplini toate cerințele standardului (deoarece circumstanțele pot fi diferite în cazul fiecărei entități de audit). Obiectivele de calitate din standard sunt precizate în raport cu fiecare dintre cele opt componente ale sistemului de management al calității enumerate mai sus, cu excepția celei mai recente („Monitorizarea și procesul de corectare a denaturărilor”). Din acest punct de vedere, se poate trage o concluzie veridică, în principiu, că obiectivele de calitate se regăsesc în majoritatea cerințelor prescrise în standard. Adică, prin termenul de „cerințe”, de fapt, se are în vedere obiectivele de calitate. De asemenea, rezultă că accentul principal în standard este pus pe rezultatele finale.

ISQM 1 prevede un eșantion de misiuni finalizate pentru exercitarea controalelor de calitate. Această procedură de selecție va ține cont de faptul cât de semnificative sunt entitățile auditate din punct de vedere al interesului public, precum și stabilirea momentului când să se efectueze un audit de calitate, ținând cont de nivelul de risc. Totuși, determinarea unei persoane potrivite pentru a conduce astfel de verificări, precum și menținerea documentației relevante, nu sunt prevăzute de ISQM 1, ci de un alt standard și anume ISQM 2.

IAASB a lansat trei ghidul de implementare pentru prima dată a ISQM 1 „Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuiți ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe”, ISQM 2 „Evaluarea calității angajamentului”, Standardul internațional de audit ISA 220 (Revizuit) „Managementul calității pentru un audit al situațiilor financiare” [15].

Tabelul 3. Unele aspecte problematice abordate de ISQM 2 și modul de soluționare a acestora

<i>Prevederi aferente evaluării calității angajamentelor de audit</i>	<i>Situații și cazuri de aplicare</i>
<i>Controale obligatorii ale calității misiunilor de audit</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Companiilor cotate la bursă; ○ Cazurile impuse de lege; ○ Misiuni cu riscuri de calitate.
<i>Selectarea persoanei responsabile de evaluarea calității misiunii de audit</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Probleme semnificative privind conduita profesională; ○ Judecățile semnificative; ○ Responsabilitatea pentru gestionarea și asigurarea calității.

Sursa: întocmit potrivit cerințelor standardelor internaționale de calitate [5, ISQM 2 „Engagement Quality Reviews”]

ISQM 2 prevede controale obligatorii de calitate ale rezultatelor auditurilor companiilor cotate la bursă sau pentru acele cazuri în care acest lucru este impus de lege. În plus, entitatea de audit poate decide singură să efectueze o evaluare a calității misiunii ca răspuns la riscurile de calitate identificate – de exemplu, dacă s-a constatat că auditorii au fost în situații să opereze cu raționamente mai dificile. De asemenea, ISQM 2 prevede restricții în situațiile în care există îndoeli cu privire la caracterul adecvat al persoanei selectate pentru a conduce evaluarea asigurării calității a misiunii. Și în ceea ce privește însăși conduita profesională a sa, aici standardul pune un accent special pe problemele semnificative și pe judecățile semnificative, ceea ce se înțelege exact prin „esențial”, noțiune clarificată de standard.

După revizuirea acesteia, ISA 220 (Revizuit) „Managementul calității pentru un audit al situațiilor financiare” atribuie mai clar responsabilitatea pentru gestionarea și asigurarea calității dorite a auditului partenerilor misiunii. Aceasta implică, în special, participarea sa activă la audit pe toată durata acestuia.

În varianta actuală a standardului revizuit, se subliniază importanța formării unei culturi adecvate nu numai la nivelul entității de audit, ci și în cadrul misiunii echipe de audit separate, pe care toți membrii acesteia sunt obligați să o urmeze. Aceasta implică, în special, menținerea unui nivel adecvat de scepticism profesional. În condițiile actuale, astfel cum prevede ISA 220 (revizuit) partenerul de misiune trebuie, de asemenea, să supravegheze desfășurarea misiunii și să determine direcția misiunii, care include luarea în considerare a naturii misiunii, a circumstanțelor sale și a resurselor disponibile.

Concluzii

Prin intermediul standardelor, IAASB abordează un ecosistem de audit în continuă evoluție și din ce în ce mai complex, inclusiv așteptările tot mai mari ale părților interesate și nevoia de sisteme de management al calității care să fie proactive și adaptabile.

Standardele de management al calității sunt consacrate managementului calității auditurilor și misiunilor de asigurare a calității. Aceste standarde sunt dedicate atât la nivelul entității de audit, cât și la nivel de echipă a misiunii de audit. Având în vedere tranziția la standardele de management al calității, se va necesita mai multă restructurare internă din partea entităților de audit decât ar necesita racordarea la standardele revizuite.

În rezultatul examinării noilor prevederi ale standardelor internaționale privind managementul calității în audit se poate de concluzionat că o entitate de audit va trebui să-și revizuiască sistemul de management al calității auditului pentru a crea condițiile de bază pentru efectuarea inspecțiilor de

audit în conformitate cu standardele profesionale. Este de remarcat faptul că, standardul internațional privind managementul calității ISQM 1 „Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe” va înlocui standardul internațional actual privind controlul calității ISQC 1 „Controlul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe”.

În conformitate cu noile cerințe ale ISQM 1 a fost operată o modificare fundamentală prin înlocuirea conceptului de control al calității cu cel al managementului calității. Conceptul de control al calității a fost înlocuit cu cel al managementului calității, care se va baza pe abordarea bazată pe risc. Astfel, abordarea bazată pe managementul riscului este propusă pentru a fi utilizată în managementul calității auditului, ceea ce va determina ca conducerea și controlul să constituie baza sistemului de management al calității auditului: dacă conducerea nu se străduiește să facă acest lucru și nu își asumă responsabilitatea, nu se poate pune problema stabilității întregului sistem de management al calității auditului.

Abordarea bazată pe risc oferă un sistem flexibil entității de audit să se adapteze la circumstanțele unice cu care se confruntă și să facă față sarcinilor în sine, care în anumite situații depășește cu mult abordarea liniară utilizată în mod tradițional până acum. Aceasta va permite ca entitățile de audit de toate tipurile și dimensiunile să poată aplica standardul ISQM 1. Noua abordare este, de asemenea, în mod inerent proactiv și se bazează pe îmbunătățiri continue și remedieri de erori.

Stabilirea persoanei care să efectueze controlul de calitate al misiunii constituie, în general, unul dintre subiectele centrale în ISQM 2. În plus, standardul alocă suficient timp pentru evaluarea calității misiunii. Perioada nu este specificată, dar asta, evident, rămâne la latitudinea echipei însăși. ISQM 2 recunoaște că asistența externă poate fi necesară în astfel de evaluări, prin urmare este permisă utilizarea asistenței externe calificate - inclusiv supraveghetori terți de asigurare a calității.

ISA 220 (revizuit) nu este cu siguranță un standard nou, dar revizuit și abordează calitatea misiunilor de audit, ceea ce înseamnă că are ca domeniu de aplicare calitatea la nivelul unui angajament separat. Acest standard va fi aplicat de către conducătorii echipei misiunii sau liderii acestora. Este de menționat, ISA 200 (revizuit) are numeroase conexiuni cu prevederile ISQM 1. Acesta din urmă oferă cadrul necesar pentru asigurarea calității auditului la nivelul misiunii, iar ISA 200 (revizuit) cere partenerilor de conducere să se ghideze în mod corespunzător de aceste cadre.

Totodată, ținând cont de tendințele moderne, s-a ajuns la concluzia că în conformitate cu noile standard internaționale privind managementul calității sunt necesare nu numai resurse umane, ci și tehnologice și intelectuale în calitate de elemente indispensabile ale unui sistem de management al calității. Ca urmare, conceptele cheie de partener de misiune și echipă de misiune au fost redefinite prin prisma responsabilităților asumate. Astfel, partenerul de misiune este responsabil să asigure ca resursele să fie adecvate și suficiente pentru misiune.

Aplicarea în practică a acestor standarde vor oferi mult mai multă credibilitate piețelor de capital și vor fi un răspuns direct la nevoile cele mai stringente ale investitorilor. Actualizarea standardelor a fost realizată ținând cont de tehnologiile moderne și abordările eficiente ale managementului calității. În plus, aceste trei standarde pot fi numite în mod obiectiv mai stricte decât cerințele actuale pentru managementul calității auditului atât la nivelul entității de audit, cât și la nivelul echipei misiunii de audit.

Referințe bibliografice

1. Legea privind auditul situațiilor financiare nr.271 din 15.12.2017 (data intrării în vigoare 01.01.2019). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 7-17 din 12.01.2018.
2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.807 din 20.08.2018 privind aprobarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 321-332 din 24.08.2018.

3. Manual de Standarde Internaționale de Audit și Control de Calitate. Codul Etic al Profesioniștilor Contabili [online]. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/lex/contabilitate-%C8%99i-audit>
4. ISQM 1 „Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements” [online]. Disponibil: [http // www.iaasb.org](http://www.iaasb.org)
5. ISQM 2 „Engagement Quality Reviews” [online]. Disponibil: [http // www.iaasb.org](http://www.iaasb.org).
6. ISA 220 (Revised) „Quality Management for an Audit of Financial Statements” [online]. Disponibil: [http // www.iaasb.org](http://www.iaasb.org).
7. International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) [online]. Disponibil: <https://www.iaasb.org/consultations-projects/quality-management-firm-level-isqm-1>
8. Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate [online]. Disponibil: [http // eur-lex.europa.eu](http://eur-lex.europa.eu)
9. Regulamentului nr.537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public. [online]. Disponibil: [http // eur-lex.europa.eu](http://eur-lex.europa.eu)
10. Proposed International Standard on Quality Management 1, Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements (previously ISQC 1) [online]. Disponibil: <https://www.iaasb.org/publications-resources/exposure-draft-international-standard-quality-management-1-quality>
11. Overall Explanatory Memorandum, The IAASB’s Exposure Drafts for Quality Management at the Firm and Engagement Level, Including Engagement Quality Reviews. [online]. Disponibil: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IAASB-Proposed-ISQM-2-Explanatory-Memorandum.pdf>
12. Explanatory memorandum to ED-ISQM 2. [online]. Disponibil: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IAASB-Proposed-ISQM-2-Explanatory-Memorandum.pdf>
13. Memorandumul explicativ general [online]. Disponibil: <https://www.iaasb.org/publications-resources/iaasb-s-exposure-drafts-quality-management-firm-and-engagement-level-0>
14. Memorandumul aferent proiectului ISQM 2 [online]. Disponibil: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IAASB-Proposed-ISQM-2-Explanatory-Memorandum.pdf>
15. Ghidurile de implementare pentru prima dată a ISQM 2 „Engagement Quality Reviews”, , ED-ISQM 1 „Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe”, Standardului internațional de audit 220 [online]. Disponibil: <https://www.iaasb.org/focus-areas/quality-management>